

Eich cyf/Your ref P-05-937
Ein cyf/Our ref LG/00039/22

Jack Sargeant AS
Cadeirydd – Y Pwyllgor Deisebau

14 Chwefror 2022

Annwyl Jack,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 20 Ionawr ynghylch Deiseb P-05-937 Dylid stopio berwi cramenogion yn fyw (cimychiaid, crancod, cimychiaid afon, corgimychiaid etc).

Rydym yn dilyn hynt y Bil Lles Anifeiliaid (Ymdeimlad) ("y Bil") yn frwd. Bil Llywodraeth y DU yw hwn ac nid yw ei ddarpariaethau'n gymwys i Gymru. Mae'r Bil yn cydnabod bod anifeiliaid yn fodau ymdeimladol ac yn creu'r Pwyllgor Ymdeimlad Anifeiliaid fel dull atebolrwydd sy'n anelu at sicrhau bod Gweinidogion y DU yn rhoi sylw dyledus i'w hanghenion lles wrth lunio a gweithredu polisi Llywodraeth y DU.

Cyhoeddodd Ysgol Economeg Llundain (LSE) a Gwyddoniaeth Gwleidyddol adolygiad a oedd yn dwyn y teitl '*Review of the evidence for sentience in decapod crustaceans and cephalopod molluscs*' ym mis Tachwedd 2021. Canfu'r awduron fod tystiolaeth gref fod molysgiaid cefalopod a chramenogion dectroed yn gallu teimlo, ac argymhellwyd y dylid eu cynnwys yng nghyfraith lles anifeiliaid y DU mewn ffordd benodol. Cafodd y Bil ei ddiwygio wedyn gan Lywodraeth y DU i ddod â'r infertebratau hyn i gwmpas y Bil.

Bydd swyddogion yn parhau i ymgysylltu â'u cymheiriaid yn Defra ar gynnydd Bil Llywodraeth y DU a chynnwys cramenogion dectroed a molysgiaid cefalopod. Rhaid i unrhyw ddiwygiadau canlyniadol i Ddeddf Lles Anifeiliaid 2006 fod yn seiliedig ar dystiolaeth wyddonol.

Byddwn yn ystyried yr argymhellion yn adolygiad yr LSE, ynghyd ag ymchwil, dadansoddiadau a thystiolaeth berthnasol eraill, mewn modd rhesymol a chymesur, yng nghyd-destun ein hagenda bolisi ein hunain ar gyfer Cymru.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink that reads "Lesley Griffiths". The signature is written in a cursive style with a large, sweeping flourish at the end of the name.

Lesley Griffiths AS/MS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd
Minister for Rural Affairs and North Wales, and Trefnydd